రెక్కలుతెగిన పక్షులు

పట్నం మందు కొట్టిన కాలేజి అబ్బాయిలా ముస్తాబై ఊగుతూ వుంటే, పల్లెపగలంతా కాయకష్టంజేసి సాయంత్రానికి అలసటగా మంచానికి అడ్డం పడుకున్న శ్రామికుడిలామాగన్నుగా. జోగుతూ వుంది. అలాంటి పరిస్థితిలో నరసయ్య యింటి ముందు చిన్న వాగ్యుద్ధంలాంటిది జరుగుతూ వుంది.

శేషగిరికి ఆరోజు ఉదయమే టెన్త్‌క్లాసు రిజల్ట్సు వచ్చాయి ఫస్టుక్లాసులో పాసయ్యాడు. తాను పై చదువులు చదవాలని పట్టు పట్టాడు శేషగిరి, చదివిన చదువులు చాలు సేద్యంలోకి దిగ మంటాడు తండ్రి నరసయ్య. ఇదీ వాగ్యుద్ధ సారాంశం. ఇద్దరి ఉద్దేశాలు ఒకదానికొకటి చుక్కెదురు. కొద్దిసేపు వాదించి చివ రకు మొండికేసి అలిగి ఓమూల మంచంవేసుకొని పడుకొన్నాడు శేషగిరి. అతన్ని ఎంతమంది బ్రతిమాలినా భోజనానికి రాలేదు.

రాత్రి తొమ్మిదవుతుండగా ప్రవేశించాడు ప్రభాకరం. ప్రభా కరం నరసయ్య పెద్దకొడుకు. ఉండూర్లోనే పంచాయితీ అఫీసులో గుమాస్తాగా పనిచేస్తున్నాడు. జీతం నాలుగువందలు ఇస్తారు. ప్రభా కరం టెన్త్‌క్లాసువరకు చదివి ఒకవైపు వ్యవసాయంలో తండ్రికి చేదోడు వాదోడుగా వుంటూ గుమస్తాగా పంచాయితీ లెక్కలు వ్రాస్తూ కాలం గడుపుతున్నాడు. ఊళ్ళోవాళ్ళకు దస్తావేజులు, ఆస్తి అమ్మకం పత్రాలువ్రాసి యింకో నాలుగురూపాయలు సంపా దిస్తాడు. ప్రభాకరానికి ఒక మగపిల్లవాడు సంతానం. భార్య అతని అడుగుజాడల్లోనడిచే సహధర్మచారిణి.

ప్రభాకరం చొక్కావిప్పి వంకీకి తగిలించి, ఇంట్లోని నిశ్శబ్దా నికి కారణమేమిటో తెలియక భార్యను ఏమిటని కళ్ళతోనే ప్రశ్నిం

చాడు అవన్నీ తరువాత చెబుతాను బావిదగ్గర నీళ్ళుతోడాను వచ్చి స్నానంచేయండి అన్నట్లు సైగ చేసిందామె భర్తకు వీపు రుద్దుతూ విషయమంతా మెల్లగా చెప్పింది. ప్రభాకరం మనసులోనే నవ్వుకొని స్నానంచేసి వుతికినలుంగీకట్టుకొని బయటకు నడిచాడు.

ఇంటిముందున్న అరుగుమీద కూర్చొని చుట్టపీలుస్తున్న నరసయ్య కొడుకుని చూడగానే తన వాగ్ధోరణి ప్రారంభించాడు. "చూడరా నీతమ్ముడుచేసే పని. చచ్చి, చెడి మనం ఎండన పడి, మట్టిలో పొర్లాడి ఈ సంసారం అంతంత మాత్రంగా యీడ్సుకొస్తా వుంటే వాడికి చీమకుట్టినట్టుగూడాలేదు, ఏదో అచ్చిరగ్యానం వస్తదిగదా అని నామాట ఇనకుండా వాడ్ని ఇస్కూల్లోజేర్పిస్తిని. ఈడేమో టింగురంగామని కాలేజీలో ఓమ్యే సదవతానంటున్నాడు ఏంది కత?"

"అయితే శేషు కాలేజిలో చేరడానికి నీవు ఒప్పుకోలేదన్న మాట" అరుగుకు ఒకవైపు కూర్చుంటూ అడిగాడు ప్రభాకరం.

"ఒప్పుకొనేదేవిట్రా! మనూళ్లో ఎవురు సదువుకున్నారో చెప్పు. మునసబుకు యాభై ఎకరాలు ఆస్తివుందిగదా. ఒక్కడే కొడుకు. సదివించినాడా. రామిరెడ్డికి ఎంత ఆస్తి వుంది వందెక రాలు. ఆయన తెలివితక్కువవాడయ్యా నలుగురుపిల్లల్ని సేద్యం లోకి దింపింది" ఎగిరిపడ్డాడు నరసయ్య.

అయన్ను అంతాచెప్పనిచ్చి ప్రశాంతంగా అన్నాడు ప్రభా కరం "నాన్నావాళ్ళందరికీ ఆస్తిపాస్తులున్నాయి కనుక వాళ్ళు చదువుకోకపోయినా బ్రతగ్గలరు. మనకేముంది చెప్పు. ఇక ఊళ్లో మిగతావాళ్ళ సంగతంటావా వాళ్ళకు చదువుతో సంబంధంలేదు. చదువు విలువ చెప్పినా అర్థం చేసుకోలేని మూర్ఖులు. నామీద ప్రేమతోనే నాకోరికకు అడ్డుచెప్పలేకనో ప్రక్కూరు హైస్కూల్లో

చేరుతానంటే చేర్పించావు. పరిస్థితులు బాగాలేక స్కూలు ఫైనల్‌తో ముగించావనుకో! నాకు చదువు విలువ తెలిసింది. కనుక వాడినే కాదు, వాడి తరువాత నారాయణనుకూడ చదివించాలనేది నా ఉద్దేశం."

''ఏరోయ్! నువ్వ మతుండే మాట్లాడుతున్నావా" తుపుక్కున ఉమ్మేస్తూ అన్నాడు నరసయ్య.

"అవును"

"అయితే డబ్బెట్లా సర్దాలనుకొంటున్నావురా?"

"దానికి ఆలోచించి పెట్టాను ఎప్పుడో''

''ఏందిరా నువ్వు ఆలోచించి పెట్టింది. ఇంట్లో గంపెడు మంది మనుషులున్నారు. వాళ్ళకు కూడెట్లా. తరువాత చెలెలికి పెళ్ళెట్లా చేయాలనుకొంటున్నావు. అది గుండెలమీద కుంపట్లా ఎదిగిపోతావుండే. ఇక నెలనెలా చినపిల్లోడి డబ్బాపాలు, మీ అమ్మ జబ్బుకు మందులు, నీ పెళ్ళాం కడుపుతో ఉండే అమనిసి కాన్పుకు కర్చెంతవుద్దో ఆలోచించివా. ఇయన్నీ తెలిసే మాటాడుతున్నావా అంట" చేతిలోనిచుట్ట క్రిందపడేసి, తుండుగుడ్డ భుజానవేసుకొని విసుగ్గాలేచి నిలబడ్డాడు వీధిలోకి వెళ్ళడానికి ఉద్యుక్తుడవుతూ.

"నాన్నా! నేను చెప్పేది పూర్తిగా విను. డబ్బుకు ఇబ్బంది లేకుండా కొన్నిఏర్పాట్లుచేసాను. ప్రక్కవీధి దేవయ్యతాత సంగతి తెలుసుకదా! అతని పాలెగాడు మగతా సరిగ్గా ఇవ్వటంలేదంట. ఈసంవత్సరం ఎవడైనా నమ్మకంగా ధాన్యంతోలేవాడిని చూసి పెట్టమంటున్నాడు. అదినేనేమగతాకు తీసుకొని చేస్తేపోలా! ఆదాయం పెరుగుతుంది కదా"

"ఓరే ప్రభాకరం. అదిఅయ్యేదికాదు పెట్టేదికాదు. మన కుండే సేద్యంగాక ఇంకానా''

"ఫరవాలేదునాన్నా! నేనూ నాభార్య ఎంతశ్రమపడిఅయినా ఇద్దరు తమ్ముళ్ళని చదివించదలచుకున్నాము. ఇక మాటతప్పేది లేదు" నిశ్చయంగా అన్నాడు ప్రభాకరం.

"నీకు నిజంగానే ఇయ్యాల పిచ్చిపట్టిందిరా" అంటూ తువ్వాలు విదిల్చి భుజానవేసుకొని వీధిలోకి వెళ్ళిపోయాడు నరసయ్య.

ప్రభాకరం చిన్నగా నవ్వుకొన్నాడు. 'ఆఁ మానాన్నకోపం ఎంతసేపులే నేనూ, నా సంసారం ఏమవుతుందనే బాధ తప్పితే ఆయనకీ పిల్లల్ని చదివించాలనేఉంది లేకపోతే నన్నుమాత్రం హైస్కూలు వరకూ పంపేవాడా' అనుకున్నాడు.

ముసుగుతన్ని అటు తిరిగి పడుకొనివున్న శేషగిరి, తండ్రి అలా బయటకు వెళ్ళగానే లేచి కూర్చున్నాడు. అన్నవైపు అమితాశ్చర్యంగా చూసాడు. ఆనందంగానూ చూశాడు.

"ఒరేయ్ శేషగిరీ! లేచి అన్నంతినరా! ఏదయినాఉంటేనాతో మాట్లాడాలిగాని, నాన్న విషయం తెలిసీ నేరుగా ఆయనతో మాట్లాడితే ఎలా"

శేషగిరి ఆనందంగా దుప్పటిలాగి అవతలపారేసి, మంచం మీదనుంచి దూకి అన్నకాళ్ళద్దుకొన్నాడు.

''ఏమిట్రా? ఏమిటిది??"

"ఏంలేదు అన్నా! నీమీద అధారపడే ఈకుటుంబం జరుగుతుందని నాకు తెలుసు. మనకుటుంబం గానుగెద్దులా నడుస్తుందనీ తెలుసు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లోనువు స్వార్థం వదులుకొని నాకోసం ఇంకా కష్టాల్లోపడబోతున్నావు"

''ఒరేయ్! చదువు విలువ నాకు తెలుసురా. ఇంట్లో ఒకడు చదువుకొన్నవాడుంటే మిగతావాళ్ళకు ప్రోత్సాహముంటుందిరా. మనకుటుంబం తరతరాలనుంచి దారిద్ర్యంలో మునిగితేలుతూవుంది. ఇప్పటికయినా మనం చిన్న చిన్న ఉద్యోగాలు సంపా

యించుకొని. మనవెనకవాళ్ళని పైకితీసుకొస్తే కుటుంబం అభి వృద్ధిలోకి వస్తుంది" ప్రభాకరం కళ్ళల్లోతడి.

అన్న త్యాగానికి శేషగిరి కరిగిపోయాడు.

శేషగిరి కాలేజీలో చేరాడు. అతని ఫీజులకు పుస్తకాలకు బట్టలకు దాదాపు వెయ్యిరూపాయలు అప్పుచేయాల్సి వచ్చింది. ఐనా ప్రభాకరం ఏమీ బాధపడలేదు. దేవయ్య తాత నాలుగెక రాలూ కౌలుకుతీసుకొన్నాడు. సేద్యంలో పూర్తిగా మునిగిపోయాడు. ఇప్పుడు ఒక్కక్షణం అతనికి తీరికలేదు. నరసయ్య, తమ్ముడుమీద ప్రేమతో ప్రభాకరంచేసిన నిశ్చయం చివరకు ఎలా పరిణమిస్తుం దోనని భయంగావుంది. చదువుకొనంగానే ఉద్యోగం వస్తుందా అనేది అతని అనుమానం. ఇలా చదువుకోసం అనవసరంగా డబ్బు పెట్టేకంటే, తనూ ముగ్గురు కొడుకులు సేద్యంలోకి దిగితే ఎంతో డబ్బు నంపాదించేవాళ్ళంకదా అనుకొంటాడు.

ప్రభాకరం భార్యకు కాన్పుఅయింది. కొడుకును ప్రసవిం చింది. కాన్పుకు కొంత ఖర్చయింది. ఉత్తరంచూసుకొని పరుగెత్తు కొచ్చాడు శేషగిరి పట్నంనుంచి. తనఖర్చుకు ఇచ్చిన డబ్బుల్లో మిగిల్చి పిల్లవాడికి రెండు రెడీమెడ్‌చొక్కాలు, వదినకు రెండు జాకెట్లు తెచ్చాడు. డబ్బు ఖర్చుపెట్టి సరిగా తినక చిక్కిపోయా డని, ఇలా మిగిల్చి బట్టలు కొనక్కురావడం దేనికని వదినా, అన్నా చివాట్లేసేరు.

శేషగిరి ఇవేమీ పట్టించుకోలేదు తనకు వదినమీదా, అన్న మీదావున్న అభిమానం అటువంటిది. వున్నవారంరోజుల్లోనూ అన్న కొడుకుని వదల్లేదు. చివరకు ప్రభాకరం బలవంతంమీద చిన్న పిల్లవాడ్ని వదల్లేక కళ్ళ నీళ్ళుపెట్టుకొని బయలుదేరాడు. అన్నా, వదినలు తనకోసం ఎంత శ్రమిస్తున్నారు అనుకొన్నాడు.

ప్రభాకరం చెల్లెలును చూడడానికి పట్నంనుంచి పెళ్ళి చూపులకు వచ్చారు, అబ్బాయి కలెక్టరాఫీసులో ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. జీతం రెండువేలు వస్తుంది. ఇకనేం ప్రభాకరంకు నచ్చాడు. నరసయ్యకుమాత్రం ఇష్టంలేదు. "ఒరేయ్ పట్టణాల్లో మోసం ఉంటుందిరా. పిల్లను మనూర్లో ఎవడో ఒకడికి సేద్యం చేసుకొనేవాడికి ఇద్దాం" అన్నాడు.

ప్రభాకరం ససేమిరా ఒప్పుకోలేదు. కుటుంబాన్నంతా బీదరికపు పంజరంలోంచి విడిపించి ఒక స్థాయికి తీసుకురావలని అతని కోర్కె. అందుకే చదువుకొన్నవాళ్ళతో సంబంధాలు పెట్టుకోవాలి. ఈ ఉద్దేశ్యంతోనే ఈ పెళ్ళి ఎలాగయినా చేయాలని నిశ్చయించుకొన్నాడు. అయితే వాళ్ళడిగిన కట్నాలకు ఇంట్లోని అందరి గుండెల్లో రాయిపడింది.

విషయం తరువాత చెబుతామని వాళ్ళని సాగనంపాడు ప్రభాకరం. తరువాత ఇంట్లో తర్జనభర్జనలు మొదలయ్యాయి.

"ఒరేయ్ ప్రభాకరం నేను చెప్పాను గదరా ఇది మనకు కుదర్దని. ఇక నోర్మూసుకొని పడివుండండి. రేపు ప్రక్కూరు సుబ్బయ్య, కొడుకుతో పిల్లనిచూడ్డానికి వస్తాడంట. అంతో ఇంతో పొలంపుట్రాపున్న వాళ్ళు. వాళ్ళ సాంప్రదాయంకూడా చాల మంచిది. ఈ సంబంధం ఖాయంచేస్తా"

"నాన్నా! నీ ఆవేశమే నీదికాని ఆలోచించవుకదా!!" అంటూ దొడ్లో కూరపాదులకు నీళ్ళు తోడిపోస్తున్న భార్య దగ్గరకు వెళ్ళి కొద్దిసేపు మాట్లాడాడు. అన్నిటికీ తలఊపింది అతని భార్య.

"నాన్నా! మనంకేం భయంలేదు. దిగువ కయ్య ఒక ఎకరం అమ్మేస్తాం" అన్నాడు తిరిగివచ్చి ఆనందంగా.

"ఏమిట్రా నువ్వనేది. మీమామగారు పసుపు కుంకుమల క్రిందిఇచ్చిన రెండెకరాల్లో ఎకరా అమ్మేస్తావూ! ఏంచెడ్డరోజు

లొచ్చాయిరా” అరిచాడు. తల్లి మనవడ్ని భయంతో గుండెలకు హత్తుకొంది.

“ఎందుకు నాన్నా! అంత భయపడుతారు. నాభార్య అంగీకారంతోనే దీన్ని అమ్ముతున్నా. ఆమెకు తమ్ముళ్ళంటే ఎంతో అభిమానం” ఏమాత్రం చలించకుండా అన్నాడు ప్రభాకరం.

“నువ్వెన్నయినాచెప్పు. దీనికి నేను ఒప్పుకోను” అంటూ ఎగిరిపడ్డాడు నరసయ్య. కళ్ళనీళ్ళు ఒత్తుకొంది ప్రభాకరం తల్లి.

తండ్రితో సంబంధంలేకుండా ఆ ఎకరం అమ్మేసి డబ్బు రెడీచేసి పెట్టుకొని, తాము అనుకున్న కట్నం ఇవ్వడానికి సిద్ధమని, వచ్చి నిశ్చయతాంబూలాలు పుచ్చుకొని వెళ్ళమని ఉత్తరం వ్రాశాడు. తమ్ముణ్ణికూడా రమ్మని వ్రాసాడు.

శేషగిరి లబోదిబోమని కొట్టుకున్నాడు జరిగినదానికి. ‘చిన్నపిల్లల్ని దిక్కులేనివాళ్ళని చేస్తున్నావుఅన్నా’ అని ఏడ్చాడు. “వదినా! నీ మెతకతనంచూసే అన్న ఇన్ని అక్రమాలు చేస్తున్నాడ”ని వదినమీద నిష్ఠూరపడ్డాడు. నేను సంపాదించి వదినకు ఆ ఎకరం పొలం కొనిపెడతానని తల్లిదండ్రులముందు ప్రతిజ్ఞ జేసాడు.

ప్రభాకరంకు, అతని భార్యకు ఎకరంపొలం అమ్మి చెల్లెలు పెళ్ళి చేసినందుకు బాధపడకపోగా శేషగిరి అభిమానానికి పొంగిపోయారు. అన్నాతమ్ముళ్ళ అనుబంధం ఇదేనేమో అనుకున్నాడు ప్రభాకరం.

పెళ్ళి నిర్విఘ్నంగా జరిగిపోయింది. చెల్లెలి జీవితంలో కాంతులు వెదజల్లానని ఆనందించాడు ప్రభాకరం.

సంవత్సరాలు గడుస్తున్నాయి. శేషగిరి ఇంటర్మీడియట్ పూర్తిచేసి కాలేజీలో డిగ్రీచేరేసరికి ప్రభాకరం రెండవ తమ్ముడు

నారాయణ టెన్తుపాసయ్యాడు. ప్రభాకరం ఏమాత్రం వెనుకంజ వేయకుండా నారాయణనుకూడా పట్నం కాలేజీలో చేర్పించాడు. రోజులు గడుస్తున్నాయి. ప్రభాకరం అనాలుగెకరాలేగాక వేరే చోట రెండెకరాలుకూడా కౌలుకు తీసుకొన్నాడు.

పంచాయితీ ఆఫీసులో మంచితనంమీద నలుగురూ కొంత సహాయం చేసేవారు. నిరంతరశ్రమతో ప్రభాకరం చాల తగ్గిపోయాడు. అతని భార్య ఆరోగ్యస్థితికూడా ఏమంత బాగుండేది కాదు. తల్లిదండ్రులకుకూడా వయసు వచ్చేసింది. ఇంతకుముందు లాగ నరసయ్య సేద్యపుపనుల్లో పాల్గొనలేకపోతున్నాడు. ఇప్పుడు కుటుంబభారమంతా ప్రభాకరం అతని భార్యమీదపడింది.

శేషగిరి డిగ్రీపూర్తిచేసి ఉద్యోగంవేటలోఉండే సమయానికి, చిన్నతమ్ముడు నారాయణ డిగ్రీ ఫైనలియరులోకి వచ్చేసరికి భార్య ఆస్తిలో రెండవ ఎకరంకూడా అమ్మేసాడు. అన్న ఆర్థిక పరిస్థితి తెలిసిన నారాయణ "ఉమ్మడి ఆస్తిలో తాను భాగానికి రానని, తనభాగం అన్నకే చెందుతుందని" తీర్మానంచేసాడు. శేషగిరికి మంచి ఉద్యోగం దొరికింది.

దీంతో మొదట సంతోషించింది ప్రభాకరం. తన ఇద్దరు పిల్లలు ప్రస్తుతం హైస్కూల్లో చదువుతున్నారు. వాళ్ళహైస్కూలు చదువు పూర్తికాగానే శేషగిరి నారాయణ తన పిల్లల్ని చెరొకరు కాలేజీ చదువు చదివిస్తే తనకు హాయిగాఉంటుంది అనుకొన్నాడు.

శేషగిరి తన జీతంలోంచి నెలనెలా కొంత పంపిస్తున్నాడు. దీంతో కాపురం సరిచేసుకొందామనుకొన్నారు. కాని రెండు నెలలు గడిచేసరికి శేషగిరికి మంచిసంబంధాలు రావడం మొదలయ్యాయి. శేషగిరి తాను కాపురం ఒక కొలిక్కివచ్చేదాకా వివాహంచేసుకోనన్నాడు. నరసయ్యకువాళ్ళు ఇస్తామన్న కట్న కానుకలు

వింటూంటే నోరూరింది. పెద్దకొడుకుకూడా పెళ్ళిచేసేద్దాం అన డంతో శేషగిరిని ఎలాగో ఒప్పించి పెళ్ళిచేసేశారు. శేషగిరి మామ గారు తాను కట్నం క్రింద ఇస్తానన్న యాభైవేలు కూతురిపేరిట బ్యాంకులో డిపాజిట్‌చేసి పాసుబుక్కు మాత్రం ఇచ్చాడు.

శేషగిరి వివాహంఅయింతర్వాత పట్నంలో కాపురంపెట్టాడు' క్రమేణా ఇంటికి డబ్బులుపంపడంకూడా మానుకొన్నాడు. కాపురం పెట్టినతర్వాత ఖర్చులు ఎక్కువయ్యాయని జీతం చాలడంలేదని జాబు వ్రాసేవాడు. ప్రభాకరం దేనికీ చలించలేదు. పెద్దకొడుకు టెన్తు పాసుకాగానే తమ్ముడు తనదగ్గర వుంచుకొని కాలేజి చదువు చదివిస్తే చాలు అనేది అతని కోరిక.

అతని అదృష్టమో మరేమోగాని, నారాయణకు రిజల్ట్సు వచ్చిన రెండు నెలలకే అతనికి బ్యాంకులో ఉద్యోగమొచ్చింది. విజయవాడకు పోస్టుకుచేస్తే అక్కడకు వెళ్ళిపోయాడు. ఉద్యో గంలో చేరిన మొదటినెలలోనే అతను ఇంతకుముందు కాలేజీలో ప్రేమించిన తనకులంకాని అమ్మాయిని వివాహం చేసుకొన్నానని తనను క్షమించవమని తండ్రిని, అన్నను కోరుతూ జాబు వ్రాసాడు.

ఇన్ని మార్పులు సంసారంలో వచ్చినా ప్రభాకరం అధైర్య పడలేదు. అతని భార్యకుమాత్రం ఎక్కడో బెరుకు బెరుకుమంటూ వుండేది. భార్యకు ధైర్యంచెప్పేవాడు. ప్రభాకరం తల్లిదండ్రులు పూర్తిగా ముసలివారైపోయారు. ఏపనీ చేయలేని స్థితిలోఉన్నారు.

టెన్త్‌క్లాసు స్టేటు ఫస్టు వచ్చాడు ప్రభాకరం పెద్దకొడుకు. వాడ్ని తీసుకొని శేషగిరి దగ్గరకు వెళ్ళాడు ప్రభాకరం. శేషగిరి అన్నిహామీలు యిచ్చి వాడ్ని కాలేజీలో చేర్చాడు. కాలేజీలోచేరిన పదిరోజులకే పిన్నమ్మ వెళ్ళిపొమ్మన్నదంటూ వాడుతిరిగివచ్చాడు.

విచారించడానికి వెళ్ళిన అన్నతో తమ్ముడు శేషగిరి, తనకు యింట్లో ఏఅధికారమూలేదని, జీతంఅంతా భార్యకు యివ్వా

లని, భార్యకు వాడువుండడం ఇష్టంలేదని, వాడికి ఖర్చుపెట్టడం ఇష్టంలేదనిచెప్పాడు. తానేమీచేయలేని నిస్సహాయుడ్నిచెప్పాడు. దాంతో రెండవ తమ్ముడికి జాబువ్రాస్తే అతనేమీ జవాబివ్వలేదు.

ఆ వూర్లోనే టీచరుగా పనిచేస్తున్న పరమేశం, ప్రభాకరం పరిస్థితి అర్థంచేసుకొని ఓదార్చాడు. పెద్దపిల్లవాడికి మెరిట్‌స్కాలర్ షిప్పుతో చదివే ఏర్పాటుచేశాడు. రెండవవాడి విషయంలోకూడా తాను అండవుంటానని చెప్పాడు. దాంతో స్థిమితపడ్డాడు ప్రభాకరం.

రోజులు గడిచిపోతున్నాయి. ఒకరోజు ప్రభాకరం, అతని భార్యా పొలం పని చూసుకొని యింటికి వచ్చేసరికి, ఇద్దరు తమ్ముళ్లు, వాళ్ళ భార్యలూ వచ్చి వున్నారు. ప్రభాకరానికి ఎంతో ఆనందం వేసింది. అందరినీ పేరుపేరునా పలుకరించి యోగ క్షేమాలు కనుక్కొన్నాడు. ప్రభాకరం భార్య వాళ్ళ అందాల్ని, వాళ్ళు కట్టిన విలువైన బట్టల్ని, వాళ్ళ చదువుల్ని వూహించి ఎంతోజాగ్రత్తగా మసలుకోసాగింది. చిరుగుల రవికను. పాతచీర కొంగుతో కప్పుకొని వంటపనిలో అత్తగారికి సాయంచేసింది. ఆమెకు వాళ్ళతో మాట్లాడాలంటే భయంగా వుంది. 'వదినా బాగున్నావా' అని ఒక్కమాటకూడా అనని మరుదులు గుర్తుకొచ్చి కొద్దిగా బాధపడింది

నరసయ్య తన కొడుకులూ, కోడళ్ళు పలుకరించినా పలుకలేదు. మొదటివాడు భార్యావిధేయుడని రెండవవాడు చేసినమేలు మరచిపోయిన దుర్మార్గుడని, తన అనుమతి లేకుండా పెళ్ళిచేసుకొన్నాడని అతని బాధ. తన కుటుంబాన్ని, పెద్దకొడుకు చేసిన మేలును మరిచిపోయాడనేది అతని ఆవేదన.

సెలవుల్లో ఇంటిదగ్గరేఉన్న ప్రభాకరం కొడుకులు బాబాయిల్ని ప్రేమతో పలుకరించారు. పిన్నమ్మల యోగక్షేమాలు

ఎంతో అభిమానంతో అడిగారు. వాళ్లఅంటీ ముట్టనట్లు మాట్లా డారు. ఎక్కడచదువుతున్నారనిగాని ఏమి చదువుతున్నారనిగాని అడగలేదు బాబాయిల విషయం అలాగ ఉంటే పిన్నమ్మలు కూడా ముభావంగానే వ్యవహరించారు.

ఎప్పుడో పెళ్ళయిన క్రొత్తలో వచ్చిన పెద్దతమ్ముడు, పెళ్ళై యైన తరువాత భయపడిరాని చిన్నతమ్ముడు ఒక్కసారిగా వచ్చే సరికి ప్రభాకరానికి చెప్పలేనంత ఆనందంగా ఉంది. ఆ రోజు విందుభోజనాలు అర్భాటంగా చేసాడు మధ్యాహ్నం భోజనాలు అయిం తర్వాత అసలు విషయం కొద్దికొద్దిగా బయటకు రాసాగింది, వాళ్ళ భార్యలద్వారా.

ఆరోజు సాయంత్రం పంచాయితీబోర్డు దగ్గరకు పెద్దమను షులు నరసయ్యను, అతని ముగ్గురుకొడుకులను పిలిపించిన తర్వాతగాని అసలు విషయం అర్థంకాలేదు. పూర్తిగా అర్థమయిన ప్రభాకరానికి కళ్ళు తిరుగుతున్నట్లుఋంది. తమ్ముళ్ళువచ్చి ఏదో ఆనందం కలిగిస్తారనుకొంటే చివరకు దుఃఖం మిగిల్చారు. వాళ్ళు ఆరోజు ఉదయం తండ్రితో విషయం చర్చించే ధైర్యంలేక ఆస్తిలో భాగాల్ని పెట్టమని ఊళ్లోని పెద్ద మనుషుల్ని కోరారు.

పెద్దమనుషులముందే తన ఇద్దరు కొడుకుల్నీ ఛడామడా తిట్టాడు నరసయ్య. ప్రభాకరం ప్రక్కనేవున్న మొండిగోడనాను కొని క్రిందకూర్చొన్నాడు. పుల్లతో తలపంచుకొని నేలమీద గీతలు గియ్యసాగాడు. నరసయ్యేగాక పెద్దమనుషులుకూడా తమ అన్న చేసిన త్యాగం గుర్తుచేసి, కొంతకాలమయినా ఉమ్మడిగా ఉండ మని, ఈలోపల వాళ్ళ అన్నచేసిన అప్పులు తీరిపోతాయని చెప్పి చూసారు. కాని వాళ్ళు వినలేదు. పెద్దమనుషులు సమస్య పరిష్క రించకపోతే కోర్టుకుపోవాల్సి వస్తుందని చెప్పారు.

ఇంతలో ప్రభాకరం లేచి 'ఇంటిపరువు తీయాల్సిన అవసరంలేదని ఆస్తి పంపకం తనకిష్టమేనని' తెగేసి చెప్పాడు. తరువాత నరసయ్య తన మామూలు ధోరణిలో "ఒరే నీకు పిచ్చిగాని పట్టలేదుకదా మనంఅడుక్కుతినాల్సి వస్తుందిరా" అని అరుస్తున్నా వినిపించుకోలేదు. అస్తి పంపకం జరిగింది, ముగ్గురుకొడుకులకూ మూడెకరాలు, నరసయ్యకు అతని భార్యకూ కలిపి ఒక భాగంగా ఎకరాపొలం వచ్చింది. నరసయ్య పెద్దకొడుకుదగ్గరే ఉండిపోతా నన్నాడు. ఇల్లు మాత్రం పంపకం జరగలేదు.

మరునటిరోజు ఉదయం చేతుల్లో వి. ఐ. పి సూటుకేసులతో తమ్ముళ్లు, భుజానికి తగిలించుకొన్న హేండుబాగులతో మరదళ్ళు నవ్వుకొంటూ కబుర్లు చెప్పుకొంటూ ఆనందంగా వెళ్ళిపోతూంటే ప్రభాకరం మిగతా కుటుంబసభ్యులు చూస్తూ ఉండిపోయారు.

ప్రభాకరం తనకు అటూ ఇటూ నిలబడివున్న పిల్లలిద్దరినీ ఒకసారి తేరిపారచూసాడు 'నేను యిలాంటి పనిచేయను' అని హామీయిస్తున్నట్లు చిన్నకొడుకు పెద్దకొడుకు చేయిపట్టుకొని వున్నాడు. గుమ్మందగ్గర నిలుచునివున్న ప్రభాకరంభార్య అదృశ్యం చూడలేక చలించి నోట్లోపైటకుక్కుకొని ఏడుస్తూ లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

గూట్లో పిల్లలకు ఆహారంతెచ్చి ముక్కుతో వాటికందించే తల్లిపక్షికి, అవే రేపు రెక్కలొచ్చిం తర్వాత తనకు కాబోయే ఆహారాన్నికూడా తన్నుకుపోతాయని తెలియదు. శేషగిరి, నారాయణ రెక్కలొచ్చి ఎగిరిపోతే ప్రభాకరం, అతని బార్య రెక్కలు తెగి, నేలకు కూలిపోయారు.

★